

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Καστοριάς 32Α, 71307 Ηράκλειο

Τηλ: 2810.282248, Fax: 2810.225616

Email: pkpfiraklio@minagric.gr

Τα δελτία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του υπουργείου
www.minagric.gr και αποστέλλονται μέσω e-mail σε κάθε
ενδιαφερόμενο με αίτημα στο agrodeltiokriti@gmail.com

Εφαρμόζετε πιστά τις οδηγίες χρήσης των φαρμάκων.
Έτσι προστατεύετε εσείς, ο καταναλωτής και το περιβάλλον.

ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΙΑ

Πληροφορίες: MSc Μαρία Ζ. Ροδιτάκη

1.

Βλαστικά στάδια Β, C : Άνοιγμα
ανθοφόρων οφθαλμών και
σχηματισμός ανθοταξίων.

Καρκίνωση: Όγκος σε κλαδί.

Λειχήνες: Στρώμα έντονου κίτρινου
χρώματος καλύπτει τους κλάδους.

Καπνιά: Μαυρίλα πάνω σε φύλλα και κλαδιά. **Σκολύττες:** Προσβολή λεπτών κλαδιών ή μεγαλύτερων
κλάδων. Χαρακτηριστικές πολλαπλές οπές εξόδου ακμαίων εμφανίζονται εξωτερικά πάνω στο φλοιό
ενώ οι προνυμφικές στοές βρίσκονται εσωτερικά.

(Φωτογραφίες: Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού & Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου Ηρακλείου)

Φαινόμενα βροχοπτώσεων με ικανοποιητικά ύψη βροχής, χαμηλών θερμοκρασιών και χιονοπτώσεων ακόμα και σε περιοχές με χαμηλό υψόμετρο συνέθεσαν το σκηνικό του φετινού χειμώνα. Οι καιρικές συνθήκες συνεχίζουν να είναι χειμωνιάτικες χωρίς να έχουν επηρεάσει αρνητικά την καλλιέργεια μέχρι τώρα. Μάλιστα χειμερινές θερμοκρασίες (10 - 14°C) με ήπιες εναλλαγές επηρεάζουν θετικά τη διαφοροποίηση των οφθαλμών και το ύψος της καρποφορίας στην ποικιλία Κορωνέικη (ψιλολιά). Αυτή την περίοδο όμως οι απότομες μεταβολές της θερμοκρασίας, παγετοί και δυνατοί άνεμοι προκαλούν σκασίματα στο φλοιό των κλάδων και συχνά έλκη στους κλάδους και στον κορμό των ελαιοδέντρων.

ΒΛΑΣΤΗΣΗ: Στις θερμότερες περιοχές της πρώιμης παράκτιας ζώνης όπου επικρατούν σχετικά ηπιότερες θερμοκρασίες έχει ξεκινήσει το ξύπνημα αρχικά των ανθοφόρων οφθαλμών. Δεν παρατηρείται ακόμα βλαστική εξέλιξη στη νέα βλάστηση.

ΚΑΡΚΙΝΩΣΗ:

(*Pseudomonas savastanoi*)

Βακτηριολογική ασθένεια με χαρακτηριστικό σύμπτωμα το σχηματισμό όγκων (καρκινώματα) στα κλαδιά, σε μεγαλύτερους κλάδους και στον κορμό. Το βακτήριο μεταφέρεται από τους όγκους σε άλλα μέρη του δέντρου ή σε γειτονικά δέντρα με τη βοήθεια του νερού. Σημεία εισόδου του μολύσματος είναι οι πρόσφατες πληγές που σχηματίζονται μετά από παγετό, χαλάζι ή δυνατό άνεμο κατά την υγρή περίοδο. Τα προσβεβλημένα κλαδιά εξασθενούν και ξηραίνονται.

Διαπιστώσεις:

Φαινόμενα με εντάσεις όπως η πρόσφατη κακοκαιρία συμβάλλουν στην εξάπλωση της ασθένειας. Απότομη πτώση της θερμοκρασίας (παγετός), δυνατοί άνεμοι συνοδευόμενοι με βροχή και χαλάζι δημιουργούν πληγές, σκισίματα και αποκόλληση του φλοιού σε κλαδιά, βραχίονες και κορμούς. Η διασπορά και η συχνότητά της σχετίζεται με τις βροχοπτώσεις ενώ η ένταση της ζημιάς εξαρτάται από την ποικιλία και την ηλικία του δέντρου, την θρεπτική κατάσταση, το πρόσφατο κλάδεμα, την βόρεια έκθεση, κ.ά.

Επισημάνσεις:

- ✚ Η ποικιλία Κορωνέικη (ψιλολιά) είναι ιδιαίτερα ευπαθής.
- ✚ Τα νεαρά δέντρα προσβάλλονται εντονότερα και παρουσιάζουν σύντομα εξασθένηση, καχεξία και ξήρανση.

Οδηγίες:

Μέτρα προς αποφυγή νέων μολύνσεων (καλλιεργητικά - προληπτικά):

- ✓ Συνιστάται προληπτικά επέμβαση με χαλκούχα σκευάσματα. Ιδιαίτερα σε μολυσμένους ελαιώνες σε περιοχές όπου η υγρασία είναι αυξημένη τα δέντρα πρέπει να προστατεύονται ώστε να μειωθεί η εξάπλωση της ασθένειας.
- ✓ Αποφεύγετε να κλαδεύετε με υγρό ή βροχερό καιρό. Τα εργαλεία κλαδέματος να απολυμαίνονται συστηματικά σε υδατικό διάλυμα οινόπνευματος ή χλωρίνης 5%. Οι μεγάλες τομές πρέπει να καλύπτονται με πυκνό βορδιγάλειο πολτό (διάλυμα 6%).
- ✓ Προσβεβλημένα κλαδιά με όγκους πρέπει να αφαιρούνται με ξηρό καιρό και να καταστρέφονται με κάψιμο. Όγκοι που βρίσκονται στον κορμό ή σε βραχίονες αφαιρούνται με κοφτερό μαχαίρι και η τομή προστατεύεται άμεσα με επάλειψη.
- ✓ Στη σύσταση ενός νέου ελαιώνα επιλέγετε δενδρύλλια απαλλαγμένα από την ασθένεια και αποφεύγετε το σύστημα πυκνής φύτευσης.

<p>ΚΑΠΝΙΑ (<i>Capnodium oleorhizum</i>) & ΛΕΙΧΗΝΕΣ:</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Η καπνιά είναι μύκητας και αναπτύσσεται κυρίως πάνω στα μελιτώδη εκκρίματα των κοκκοειδών. Κλάδοι, βλαστοί και φύλλα καλύπτονται από λεπτό μαύρο στρώμα με καρποφορίες του μύκητα.</p> <p>Οι λειχήνες είναι λεπτό έντονα κιτρινοπράσινο στρώμα που απλώνεται πάνω σε κορμούς, βραχίονες και κλαδιά.</p> <p><u>Καπνιά και λειχήνες συναντώνται σε ελαιώνες υγρών περιοχών και σε δέντρα πυκνής βλάστησης.</u></p> <p>✓ Κλάδεμα και απομάκρυνση της ασθενούς βλάστησης στοχεύοντας στον καλό αερισμό και φωτισμό του εσωτερικού των ελαιοδέντρων.</p> <p>✓ Κατά τη βροχερή περίοδο επεμβάσεις με εγκεκριμένα σκευάσματα δρουν προστατευτικά και επιπλέον συμβάλλουν στην αποκόλληση των λειχήνων. <u>Οι κορμοί και οι βραχίονες να διαβρέχονται καλά.</u></p>
<p>ΞΥΛΟΦΑΓΑ ΕΝΤΟΜΑ: ΣΚΟΛΥΤΕΣ (<i>Coleoptera, Scolytidae</i>)</p> <p>Διαπιστώσεις:</p> <p>Οδηγίες :</p>	<p>Οι σκολύτες είναι σκαθάρια πολύ μικρού μεγέθους (2-4 χλστ.). Προσβάλουν κατά κανόνα εξασθενημένους κλάδους ή εξασθενημένα ελαιοδέντρα προκαλώντας νέκρωση του φλοιού με τον σχηματισμό στο εσωτερικό του πολλαπλών στοών από τις προνύμφες και τα ακμαία. Ανάλογα με την ένταση της προσβολής παρουσιάζεται ξήρανση των λεπτών κλαδιών ή κλάδων μεγαλύτερης διαμέτρου. Οι μεγάλοι κλάδοι συνήθως δεν ξηραίνονται απότομα, αλλά έχουν καχεκτική βλάστηση και μειωμένη καρποφορία.</p> <p><u>Αυτή την περίοδο τα έντομα βρίσκονται μέσα στα προσβεβλημένα ξερά κλαδιά.</u> Χαρακτηριστικό της προσβολής είναι η εμφάνιση πολλών μικρών οπών εξόδου των ακμαίων πάνω στην επιφάνεια των κλαδιών. Η πιθανότητα να εμφανιστούν σοβαρές προσβολές αυξάνεται με την παραμονή αυτών των προσβεβλημένων κλαδιών στα δέντρα όπως και των μη παραγωγικών εξασθενημένων δέντρων μέσα στον ελαιώνα.</p> <p>Η αντιμετώπιση βασίζεται σε καλλιεργητικούς χειρισμούς και είναι αποτελεσματικότερη όταν εφαρμόζεται σε σχετικά μεγάλη έκταση:</p> <p>✓ <u>Προσβεβλημένοι κλάδοι, ξηροί ή ημίξηροι να απομακρύνονται και να καίγονται το αργότερο μέχρι τις αρχές Απριλίου, πριν την έξοδο των ακμαίων την άνοιξη.</u> Τα υπολείμματα του κλαδέματος πρέπει επίσης να απομακρύνονται νωρίς από τους ελαιώνες.</p> <p>✓ Ενίσχυση της ζωρότητας των ελαιοδέντρων με κατάλληλο κλάδεμα, ισορροπημένη άρδευση και λίπανση.</p> <p>✓ Προσβεβλημένα κλαδιά που μεταφέρονται και αποθηκεύονται ως καύσιμη ύλη διασπείρουν τα έντομα δημιουργώντας νέες εστίες μολύνσεων.</p>

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΖΙΖΑΝΙΩΝ

- ✚ Αποφύγετε την πρόωγη καταστροφή των ζιζανίων, ιδιαίτερα στις περιοχές όπου ενδημεί η καλόκορη. Η διατήρηση της αυτοφυούς βλάστησης μέσα στον ελαιώνα καθυστερεί τη μετακίνηση του εντόμου στις ανθοταξίες της ελιάς.
- ✚ Μην καταστρέφετε την ξινήθρα (*Oxalis* sp). Δεν είναι επιζήμιο ζιζάνιο, περιορίζει την εμφάνιση άλλων ανταγωνιστικών ζιζανίων και δεν ανταγωνίζεται τις δενδρώδεις καλλιέργειες.

- Χρησιμοποιείτε σκευάσματα φυτοπροστασίας με έγκριση στην καλλιέργεια της ελιάς. Στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ <https://1click.minagric.gr/oneClickUI/frmFytoPro.zul> στις επιλογές: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ENTOMO (Εχθρό) ή ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ΑΣΘΕΝΕΙΑ επιλέγοντας την καλλιέργεια της ελιάς ενημερώνεστε για τα εγκεκριμένα εντομοκτόνα και μυκητοκτόνα σύμφωνα με τις τελευταίες τροποποιήσεις των εγκρίσεων.
- Οι επεμβάσεις με χαλκούχα μυκητοκτόνα συνιστούν προληπτική αντιμετώπιση με δράση προστατευτική.
- Παρακολουθείτε τα δελτία καιρού για την ενημέρωσή σας. Αποφεύγετε τους ψεκασμούς όταν οι καιρικές συνθήκες δεν είναι κατάλληλες, π.χ. δυνατός άνεμος ή βροχή.

Ηράκλειο 21 Μαρτίου 2022

Η Προϊσταμένη Τμήματος

Κληρονόμου Ευφροσύνη